

Staro Redakcji „Dziennika Polskiego”. Pismo Muzejaki
Niesba 6 1/2.
Przedpłata wynosi: we Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie
9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. — miesięcznie 1 zł.
50 ct. za przesyłkę do domu dopłaca się 20 centów
miesięcznie.
Z przesyłką pocztową w państwie austriackim, rocznie
24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. —
miesięcznie 2 zł.
Z przesyłką pocztową za granicę do całych Niemiec rocznie
50 marek — kwartalnie 12 marek 40 sr. gr. — do
Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 50
franków — kwartalnie 12 franków.

Numer kosztuje 6 centów.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Telefon Redakcji 171

wychodzi codziennie niewyłączając niedziel i świąt o godzinie 8 rano.

DZIENNIK POLSKI

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie
jedynie i wyłącznie:

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego”, Ofico Marjański
[L. 61] w domu pana Kiełki
We Wiedniu: pp. Hasenstein et Vogler, Otto Maas,
M. Dukes, M. Schall, A. Oppel, Rudolf Moser,
J. J. Dornberg, w Berlinie: Frankfurter, Kolonial
Hasenstein et Vogler i G. L. Danha, w Hamburgu:
Karl i Liebmann; w Paryżu: C. Adam 38, rue
de Valenciennes.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 10 centów od jednego
wiersza drobnym drukiem (petit).
Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komu-
nikaty po krocie: za jeden wiersz 50 ct.
Prywatne korespondencje 12 i nekrologia 20 ct. od wiersza.
Dobre ogłoszenia 1/4, ośm od wiersza. Pomieszczenia
i kłopy 21 ct. od wiersza.

Reklamy w rubryce Nadciągane 30 ct. od wiersza.

Z chwili bieżącej.

Lwów 29. lutego.

Z polityki wewnętrznej w Przedstawicielstwie
stagnacja naturalnie w pierwszym rzędzie na
uwagę rozpraw w komisji dla reformy wybor-
czej i wynik wyborów do wiedeńskiej rady miej-
skiej w trzecim kole wyborczym. Komisja izby
poselskiej ukończyła, jak wiadomo, rozprawę
generalną i wzięła za podstawę do obrad szcze-
gółowych projekt rządowy. Nie mielibyśmy po-
zwolić wracać do tego tematu, gdyby nie jeden
specyficzny charakterystyczny, o którym zamilcza
urzędowa *Reichsrathcorrespondenz*, a rzucający
jaskrawe światło na nęposobienia i aspiracje
stronnictw. Po czterogodzinnej onegdajszym po-
siedzeniu poseł niemiecko-narodowy Richter po-
stał wniosek zamknięcia dyskusji. Cała lewica
niemiecko liberalna głosowała przeciw wnioskowi,
mimo, że zapisanych było jeszcze do głosu sied-
miu mówców i wedle regulaminu wszyscy mie-
liby prawo mówić. Po ogłoszeniu wyniku gło-
sowania, poseł Richter zawołał zwrócić ku le-
wiczy: „Toż to najoczywistsza rozprawa obstruk-
cyjna, zdaje się, że lewica nie chce w ogóle re-
formy wyborczej!” Zirytowany i dotknięty tym
sarkazmem, odparł prawdziwie coś poseł Menger
o „niecnych napaściach”, ale mimo to nowi po-
sowie zapisali się do głosu. Czy mieli istotnie
coś nowego do powiedzenia, to rzecz inna. Z ca-
łego serca zjednoczona lewica niemiecko liberalna
nie jest chyba przy reformie wyborczej. Jest
ona zresztą w tej chwili mocno dotknięta klęską
przy wyborach do wiedeńskiej rady miejskiej,
która jest jeszcze większa, aniżeli pogrom wrze-
śniowy. Nietylko, że żadnego w trzecim kole
nie zdobyła mandatu, ale liczba głosów antilibe-
ralnych znacznie jeszcze wzrosła. Pojmujemy sa-
mą przyczynę liberalów i bezgraniczną ra-
dę opozycji. Ale dlaczego *Deutsches Volksblatt*
zaoczna swój tryumfalny artykuł słowami: „Lud
Wiednia dał wczoraj hrabiemu Badeniemu do-
sada i wyrażną odpowiedź” — tego dobrze nie
rozumiemy. Czy hrabia Badeni przypuszczał, że
„Lud Wiednia” po niezatwierdzeniu dra Lugera
sprzeniewierzy się „nowemu bohaterowi”? Nawet
antemiesci nie są do tego stopnia naiwni, by coś
takiego przypuszczać. Jeżeli zaś tak jest, w ta-
kim razie „Lud Wiednia” śle i fałszywie adreso-
wał swoją odpowiedź Hrabia Badeni nie potrze-
bował tej odpowiedzi, a lud wiedeński na myl-
nej jest drodze, jeżeli chce wytrwać na stano-
wisku przed kilku miesiącami zajętem. Dla ni-
kiego nieuprzedzonego dalszy przebieg nie mógłby
w takim razie ulegać wątpliwości.

„Zjemy w czasach niezwykłych i nadzw-
yczajnych — nie nica, ale rząd robi rewolucję!”
Temi słowami jakiś ekspektowany francuski skre-
ślił obecną sytuację w Paryżu, wywołaną walką
między senatem a izbą deputowanych. Nie
umniemy powiedzieć, ale faktem jest, że heroiczny
opór, z jakim senat stanął w drodze szturmu
cemu radykalizmowi, dużo znalazł wielbicieli.
Można było ten heroizm uważać za nowoczesny
i niepolityczny, ale nadawał on senatorowi —
przynajmniej w oczach przyjaciół — pozory
ryzykowności wielkości. I można było widzieć ludzi,
którzy po opuszczeniu pałacu luksemburskiego
powtarzali z zachwytem słowa, wypowiedziane

ongi przez wysłannika króla Prus: „Widzia-
łem zgromadzenie królów!” Ale nadszedł potem
dla senatu dzień odwrotu, posiedzenie, w którym
sobie przypomniano, że nie żyjemy więcej w
wieku heroicznym. Jeżeli senatorowie francuscy
podobni byli do swoich dawnych kolegów rym-
skich, to w każdym razie nie do tych z epoki
Pyrrhusa, ale do tych, których ujarzmił przy-
wódca demokracji Marjusz i Cinna, — na kilka
lat przed Cezarem. Posiedzenie, na którym se-
nator Demole odczytał deklarację odwrotu, nie
dostarczyło widoku bohaterstwa. Przedstawi-
ciele siły, Constans i Monis, trzymali się przecz-
nie na uboczu, a miejsca na trybunie zajmowali
bezdolni starcy, jakby dla udokumentowania i
sprawdzenia dowcipów o zgrzybiałości senatu,
który stał się domem zaopatrzenia dla starców
i kalek. A gdy staruszkowie wśród bezbożno-
ści wesołości niesentorskich słuchaczy skończyli
swoje wywody, zastano po opuszczeniu pałacu
luksemburskiego ulice obdane dokoła policja.
Sędziwi senatorowie sami skapitulowali. Jakiegoż
jeszcze obawiano się wroga? Powaga senatu po
tem posiedzeniu doznała szwanku, równocześnie zaś
rośnie powaga gabinetu radykalnego, a wraz
z nią powaga i prawie rzeczy można popularność
pana Leona Bourgeois. Co z tego wszystkiego
wyniknie? Ktoś bardzo ciekawy udat się z tem
zapytaniem do senatora Waldeck-Rousseau, który,
jak wiadomo, przy ostatnich wyborach prezy-
denckich w Wersalu omal nie został prezy-
dentem Rzeczypospolitej. Na pytanie dokąd ob-
ecne stosunki doprowadzą, odpowiedział Waldeck-
Rousseau: „Do Wersalu! Chyba tylko tam!”

Hiszpania wystąpiła była na Kubę najlepszą
swoją generała, małego marszałka Martinez Cam-
posa. I temu się nie udało, więc odwołano go i
zastąpiono innym komendantem, generałem
Weylerem, w nadziei, że jemu lepiej się uda.
Ten przykład dostarczył w sprawach kolo-
nialnych, choć teraz nadadłoby Włochy w Abi-
synii. Generałowi Baratieremu się nie wiedzie.
Stawiono go swojego czasu dużo, ale jakoś do-
tychczas nie nie słychać o jego zwycięstwach —
więc rząd włoski zdobył się na czyn stanowczy,
o którym już podaliśmy wiadomość. Przed-
wzięciem chce on wojska w Erytreję znacznie
powiększyć. Cały korpus armii pod komendą
nowego dowódcy ma być połączony w Afryce,
a generałowie Baratieri i Heusch mają dowodzić
dywizjami. Rząd spodziewa się, że do końca
marca wszystkie siły zbrojne będą związane na
placu boju i że wtedy będzie można z większą
niż dotychczas energią rozpocząć kroki wojenne.
Nowa batalionowa przemieszczona do Afryki będą
liczyć po 700 ludzi, podczas gdy dotychczas
miały tylko po 500 do 600 żołnierzy. Podwyż-
szenie to przypisuje należy zapewne znaczący
spodziewanym ubytkom. Absynja ma wprawdzie
w ogóle zdrowy klimat, ale wskutek rozmaitego
wzniesienia i spowodowanych tam zmian tem-
peratury, klimat nie zawsze jest dla Europejczy-
ków znośny. Na wyżynach powietrze rzadkie
i zimne, a temperatura chwieje się między 82°
a 20° Fahrenheita, schodzi zatem często poniżej
stopnia jania, podczas gdy nad brzegiem mor-
za dochodzi do 100 i 115° Fahrenheita. Podczas
angielskiej ekspedycji w latach 1867/68 obserwo-
wano jako najczęstsze choroby porażenia słońca-
czne, zapalenie mózgu, tyfus, dysenterję, reuma-

tyzm, cierpienia wątroby i nerwów. Nadto kli-
mat gorzyszy zabójczy jest dla chorych na
piersi i na gardło. Te stosunki spowodowały za-
pewne powiększenie stanu przenajmniej bata-
lionów. Czy było rzeczą rozrąpną, generałowi Ba-
ratieremu, obecnemu bądź co bądź ze stosun-
kami miejscowymi zwyczajami i obyczajami lud-
ności, odebrać naczelną komendę, to się dopiero
pokaże. Dowództwo obejmuje, jak już donieśli-
śmy, generał Baldissiera, który już w r. 1888. był
gubernatorem Masawy. Jest on już w drodze na
swoje miejsce przeznaczenia. Gdy wszystkie na-
dejda posiłki, mieć będzie do dyspozycji 42 125
ludzi i 106 dział. Cyfry to wcale poważne i
można by nimi coś zrobić, ale mimo to we Wło-
szech nie wiele żywią nadziei.

„Prawdziwy” Polak.

Pan Ludwik Zychliński, który przyjął
na siebie „zaszczytną” misję apostoła pojednania
Polski z Rosją i w tym celu debituje w ustawie
nie na spałach *Warszawskiego Dziennika*, jest zna-
nym naszym czytelnikiem, gdyż charakterystykę
tego jego omówienia podaliśmy już przed niedawnym
czasem. Jestto sobie najwyraźniejszy zrazimie-
szek moralny, zmieniający swoje rzekome prze-
konania jak rekawiczki, stosownie do okoliczno-
ści i stosownie do tego, gdzie mu lepiej zapłaca.

Abym dopełnić tej charakterystyki, uczymy
się w obowiązku podać do wiadomości naszych
czytelników, co o nim opowiada na spałach
Now. Ref. zamieszkały w Sofji Polak p. T. Z.
„Było to w r. 1887 r., w lipcu zdaje mi
się — pisze p. T. Z. — kiedy po niedużych
śmachach i powstaniach, naród bułgarski ocze-
kiwał przyjazdu obecnie panującego księcia, gdy
niepodatnie, nieznanym mi przedtem, p. Lu-
dwik Zychliński zaszczytnie mnie swoją wizytą,
a na zapytanie o cel przyjazdu jego do
Bułgarii, oświadczył mi, iż spodziewając się ry-
chłego wkroczenia wojsk rosyjskich do Bułga-
rii, przyjechał oświadczyć narodowi bułgarskiemu
swoje usługi w formacji i dowodztwie oddziałów
partyzanckich, jako specjalista w tym względzie,
będąc niegdyś dowódcą powstania w Polsce i na
Syberji. Pomimo perswazyj z mej strony o nie-
właściwości, co do mieszania się naszego w spra-
wy bułgarskie i co do nieufności Bułgarów
w ogóle do cudzoziemców, a zresztą i co do
prawdopodobnego braku potrzeby takich środ-
ków, pan „pułkownik” oświadczył mi, iż z dwu-
ma ministrami już o tem konferował w Ruszcu-
ku, że ci obiecali mu poparcie, i na koniec so-
stał mi dwa jakieś jego dzieła, traktujące o
tem przedmiocie.

Po wyjściu p. Z., otworzywszy pakiet po-
cztowy, który w jego obecności nadszedł, zna-
lazem w dzienniku lwowskim *Sztandar* artykuł
traktujący o p. Zychlińskim. I tak, dowiedziałem
się tam, iż p. Z. był rzeczywiście dowódcą
„Dzieli Warszawskich” w 1863 r., że przy-
kładem swoim wcale do czynów boha-
terskich tych „Dzieli” nie zachęcał.
Ze następnie będąc na osiedzeniu w Syberji
około Bajkału, należał rzeczywiście do powstania
tam wybuchłego, lecz w ten sposób, iż towa-
rzyzysy swoich zdradził przed gubernatorem
i naraził setki ich na śmierć i męki!

Rzecz tę wykrył i dowiódł p. Franciszek
Zielonka, który stanął w lat kilka powrócić,
w książce wydanej we Lwowie, a której tytułu
nie pamiętam obecnie. Dalej *Sztandar* twierdził,
iż p. Z. uwolniony w nagrodę za ten czyn ha-
niebny, osiadł w Galicji, gdzie ożenił się ma-
łże, a zmarnowałszy majątek swój
żony, ułotnił się, pozostawiając też
żonę z dziećmi nietylko w ubóstwie,
lecz w nędzy.

Sprawdziliśmy natychmiast fakt syberyjski
przez zamieszkałego wówczas tutaj śp. Stani-
sława Winnickiego, który razem z Zychliń-
skim był na Syberji, nie pozostało mi więcej
nic, jak zamiast złożenia wizyty p. Z. w hotelu
Radaka, odesłać mu jego broszury bez przeczy-
tania nawet ich tytułów, co też uczyniłem.

Nazajutrz dowiedziałem się, iż policja buł-
garska wytransportowała p. Z. do granicy serb-
skiej, — tak mu udało się szybko ku temu po-
mocy jego konferencji z ministrami bułgarskimi.
Po kilku tygodniach dowiedziałem się od ro-
daka zamieszkałego w Belgradzie, iż tenże sam
los tam spotkał p. Z., a mianowicie, że za ja-
kieś agitacje nieproszone i niedziękowane, a tym
razem ponoś panslawistyczne, policja serbska
wyrzuciła go łodzią na drugą stronę Sawy.

Przez dłuższy czas potem nie słyszałem nic
o p. „pułkowniku”, zapomniałem o jego istnieniu,
dopóki echa sporów emigracji naszej w półno-
cznej Ameryce nie rozstawiły znowu ujemnie
imienia p. L. Zychlińskiego, który, jak się oka-
zuje, żeglując na różnych wodach, wyładował
nad Wełtawą, pod banderą rosyjsko-słowiańską,
a pod firmą „prawdziwego Polaka”, jak
się okazało już jednego z Nierozumów.

Należy się więc spodziewać, że przy zmie-
nionych okolicznościach ukaze się nam jeszcze
p. Z., jak ongi w Sofji w formie bezinteres-
ownego organizatora Słowian przeciw prze-
mocy rosyjskiej.

Takim jest więc ów „prawdziwy”... rzezi-
mieszek, gdyż na inne miano nie zastępuje
ceniony wielce przez redakcję *Warszawskiego
Dziennika* p. Ludwik Zychliński, który wespół
pracownictwo uważa wspomnianą redakcją wido-
cznie za zaszczyt dla siebie. Winiemy, ale
nie zaszczytny!

Mamy przed sobą znowu jego artykuł
w *Warsz. Dzienniku* rzucający gromy na
ustroj konstytucyjny i na gospodarkę sąsiedztwa
polskiej w Galicji. Tym razem nie robimy
zaszczytu „prawdziwemu” Polakowi, abyśmy jego
elucubracje powtarzać mieli.

Teatr na akcje.

Od jednego z przyjaciół naszego pisma
otrzymujemy kilka uwag o teatrze lwowskim,
oraz projekt utworzenia spółki
akcyjnej, która na wódr takiej
spółki, prowadzącej *Narodowe Divadlo*
w Pradze, mogłaby i u nas rozwi-
nąć kwestję teatralną w sposób naj-
korzystniejszy.

„Zapewnie słusznie — pisze autor niniejszego
artykułu — poruszone tak gorąco sprawę nasze-
go teatru, który, przechodząc najrozmaitsze koleje,
znalazł się w obecnej dobie w położeniu prawie
bez wyjścia. Dla czego tak się stało — kto tu
główną ponosi winę — o tem później wam napiszę.

Dzisiaj ograniczę się do omówienia pokrótce
kwestji, jakim teatr u nas być po-
winien i jaki jest sposób majodpowiedniejszy, aby
go takim uczynić.

Aby scena mogła istnieć i należycie się roz-
wijać, potrzeba następujących czynników: dobrej
dyrekcji i dobrych aktorów — dobrych sztuk i do-
brej publiczności. Trzy te kardynalne warunki
normujące byt i dobro teatru, stoją ze sobą w
ściśleym związku, uzupełniają się nawzajem, a
brak jednego wpływa niekorzystnie na inne.
Zła dyrekcja, lub iłi aktorowie powodują nych-
lanie się publiczności do teatru, zła publiczność
nie daje dość środków kierownictwu — chwianie
się zaś teatru, zniechęca dawnych, a nie zachęca
młodych autorów do pracy. Przechodząc punkt
za punktem, widzimy za tem, że jedynie zupeł-
na harmonia tych trzech czynników może wy-
tworzyć ośrodek, odpowiadający naszym życzeniom
i aspiracjom w tym względzie.

Część jednak potrzeba, aby te trzy czyn-
niki wytworzył taką harmonijną całość? Dobra
dyrekcja — dobrzy aktorowie! Otóż, aby dy-
rekcja mogła być dobrą i co za tem idzie, aby
mogła wytworzyć dobrych aktorów, potrzeba,
aby na jej czele stał człowiek fa-
chowo uodolniony i energiczny, aby
w działalności swojej nie był krępo-
wany aniśadnymi postronnymi wpły-
wami, ani potrzebą zbytniego ogląda-
nia się na kasę teatralną i nie potrze-
bował dla względów finansowych, ani
zbyt pochlebiać chwilowym kapry-
som publiczności, ani szanado się li-
czyć z wynikającym stąd chwilowym
nieodoborem.

Abym dyrektora teatru mógł swemu sadaniu
odpowiedzieć, są to warunki *sine qua non*.

Ze dobry utwór sceniczny jest podstawą do-
brego teatru — tego chyba dowodzi niepotrzeba.
Lepiej płatna reszta autorów naszych drama-
tycznych wzmagłaby się z pewnością, zwłaszcza,
że dobre wystawienie i wykonanie ich utworów
przysparzyłoby im wiele korzyści moralnych
i materialnych.

Zostaje punkt 3 — publiczność. Z nią sprawa
jest nieco trudniejsza. Jestem jednak zdania, że
dobra publiczność teatralna może z czasem wy-
tworzyć tylko dobry teatr — chociaż bowiem na
temat użyteczności sceny, jako czynnika wysoce
cywilizacyjnego i krzewiącego patriotyzm napisano
już tomy, wypowiedziano setki mów, nie da się
zaprzeczyć, że w dzisiejszych naszych warunkach
sytuacyjnych, zwłaszcza we Lwowie, każdy mniej
wiecej ma wyrobione swe zdanie, a czy snuje
w teatrze nauki czy zabawy, rości sobie prawo
wymagania, aby ta nauka czy zabawa podana
mu była w formie, odpowiadającej jego aspira-
cjom. I tu właśnie leży największe zadanie kie-
rownictwa sceny. Jeżeli jednak to kierownictwo
będzie rozumne, energiczne, to nietylko podoła
zadaniu, ale z czasem sdoła z pewnością ująć
w swoją rękę teatr, kierującą nową podobał mas,
a wówczas spełnić nawet będzie mogło do pe-
wnego stopnia i misję cywilizacyjną i misję naro-
dową naszego teatru.

Zdaniem mojem, najwyższy to już czas, aby
rozpocząć akcję w kierunku naprawy i ustalenia
bytu teatru we Lwowie, nastąpi bowiem chwila
przełomu, chwila, w życiu każdego organizmu
bardzo niebezpieczna — tu tem niebezpieczniej-

!! Czas odnowić przedpłate!!

„DZIENNIK POLSKI“

który kosztuje:

We Lwowie: kwartalnie . . . zł. 4.50 ct.

miesięcznie . . . zł. 1.50 ct.

Na prowincji: kwartalnie . . . zł. 6. — ct.

miesięcznie . . . zł. 2. — ct.

(Za przesyłkę do domu miesięcznie 20 ct.)

Zarazem należy odnowić przedpłate na

BLUSZCZ

(dla prenumeratorów „Dz. Pol.”)

We Lwowie: kwartalnie . . . zł. 1.50 ct.

miesięcznie . . . zł. — 50 ct.

Na prowincji: kwartalnie . . . zł. 2.40 ct.

miesięcznie . . . zł. — 80 ct.

Wydawnictwo „Dziennika
Polskiego” na podstawie zawar-
tej umowy z wydawnictwem„Bluszczy” ma jedyne i wyłą-
czone prawo darowania tego tygo-
dnika po zniżonej cenie.

Przy „Dzienniku” nabywać można także

„Świat w obrazach.”

Komplet (16 zeszytów) kosztuje we Lwowie

4 zł. 80 centów.

1846.

IV. Krwawe sceny.

(Ciąg dalszy.)

16.

Cyrkuł jasielski.

Na czele cyrkułu stał starosta — o polskim
niestety nazwisku — Stanisław Przybylski.
Chcielibyśmy wyróżnić go korzystniej z potród
ówczesnej zgrai urzędniczej, ale niestety wszy-
stkie współczesne publikacje ludzi wiarygodnych
nie pozwalają nam tego. Zarówno pismo manda-
tariusza Strzebińskiego, wyśtosowane do guber-
nium, jak raport majora Podoleckiego, jak i po-
danie do tronu Jana Kantego Stojowskiego. by-
łego c. k. rotmistrza ułanów — nie pozwalają
wziąć do ów starosta o polskim nazwisku nie
był lepszym od swoich kolegów. Głównymi jego
urzędnikami niezbyt pięknej pamięci byli Ignacy
Hejrowski i Narcyz Pajękowski, komisarze
obwodowi i Józef Buschma, kancelista, natomiast
Indulkości odznaczał się Niemiec, komisarz Bau-
hölzel Karol.

W powiecie jasielskim ruch rozpoczął się
w powiatach graniczących z tarnowskim cyrku-
łem; w raportach swych przedstawia go Przy-
bylski jako wywołany przez Szela. Nie mniej
jednak pewną jest rzeczą, że i jasielscy urzę-
dnicy buntowali się. We wsi Turze poznano
w harszczu chłopskim naczelnika straży finanso-
wej z Kolonij; komisarz Pajękowski, komisarz
gdy mu w Jasielu panie z oburzeniem mówić w
oczy, że urzędnicy rabowali na czele chłopów,
odpowiedział: „Tak że nie było — tylko

strażnicy finansowi byli wśród chłopów, aby bro-
nić od krwi przelewu...”

W Jasielu trzej obywateli szlacheccy komisarza,
jak dawał nanki chłopom, gdzie i jak mają ra-
bować. Komisarz ten przemawiając do chłopów,
zawsze im mówił: „Rząd na was liczy — że
buntowników będziecie łapać”, a gdy jakiś chłop
się spytał, co mają robić, jeżeli nie dadzą się
złapać — odpowiedział krótko: „zabić”.

Major Podolecki opowiada, że dwór w Dem-
boszynie rabowali chłopcy w obecności komisarza
Hejrowskiego i oficera od piechoty, a dzielnicy
Bobrowski, okuty musiał się temu przypatrywać.
Podolecki aresztowany przez Hejrowskiego, od-
bywał z nim drogę do Jasiela. Widział on, jak
komisarz sięgł do chłopom tajne zlecenia i
konstatuje, że chłopcy urzędnikom i żołnierzom
dawali część łupów. W kamienicy (gdzie zamor-
dowali W. Bogusza) niejaki Tomasz Jardyś chwa-
lił się tak przed Hejrowskim:

— „Ja to zabiłem Bogusza własną ręką, ja
który służyłem dziesięć lat cesarzowi!”

Komisarz i landraderzy rozmawiali z tym
bandytą nader poufale i grzecznie.

O staroście jasielskim tak pisze Podolecki:
„Podczas rozmowy z tym prostym krwią ochci-
wym człowiekiem, opowiedział mi okrucień-
stwa, których byłem świadkiem. Odpowiedział
mi prawie wściekle: „Samieście sobie winni —
wcale was nie żałuję”.

W dalszym ciągu tak opowiada ów nacożny
świadek w swym raporcie: „Podczas mego po-
bytu w Jasielu codziennie dostarczano tam po
kilkanaście zabitych i potłuczonych ciał, prócz
wielkiej liczby rannych. Pomiędzy zamordowa-
nymi spostrzegłem Denkera właściciela z Go-
lewa, jego syna, Aleksandra Zdzisławskiego i
Pierchałę, 9 letniego chłopca, któremu oczy wy-
łupiono, wielu stających etc.

Wozy z więźniami, rannymi i zabitymi,

eskortowane przez morderców, zatrzymywały się
ciagle przed urzędem cyrkularnym, gdzie urzę-
dnicy i landraderzy odbierali żyjących i rzucali
do więzienia. Trupy oddawali mordercom napo-
wrot, z rozkazem pogrzebania ich na tem miej-
scu, gdzie mord był dokonany. Widziałem umie-
rających na wozach przed urzędem cyrkularnym
wieszonych, którzy żądali św. Sakramentu, przy-
mując takowy w obecności swych morderców,
którzy niebawem ze zwłokami napowrót odje-
żdżali.”

Bardzo charakterystycznym, nie tylko co do
Jasiela, ale w ogóle co do całej katastrofy jest
podanie do cesarza Ferdynanda wy-
stosowane w dniu 15. czerwca 1846 przez Jana
Stojowskiego.

Ów Stojowski był c. k. rotmistrzem pułku
ułanów arcyksięcia Karola i odznaczył się w bi-
twie pod Wagram. Przy wojuku służył lat 17,
później oddzieliwszy się do braci Michała, któ-
ry był radcą przy najwyższym trybunale we
Wiedniu, dobra Potok i Gródna dolna w Jasielu
osiadł na roli i gospodarzył. W dniu 20.
lutego banda Szeli napadła Gródno i zabiła
w okropny sposób rządzącego Kaczkowskiego: bito
go całą noc, następnie oberżnięto mu na rozkaz
Szeli uszy, przestrelono. a wreszcie stratowano
kończyny. W dniu 22. lutego gromada chłopów
z Odrzykonia i Zarnowa napadła na Potok,
a zabrawszy doszczętnie dwór i zrobiwszy
szkody na przeszło 30.000 zł. zżwiżali Stoj-
owskiego i synów i oddawali do Jasiela, zapewnia-
jąc, że „wszystko to robisz z rozkazu cyrkulu”.
Starego Stojowskiego wypuszczono natychmiast,
synów zaś zatrzymano w więzieniu. Opowie-
dzałyśmy to wszystko w swem podaniu do tronu,
tak pisze Stojowski:

„Takowe to czyni okrucieństwa wykony-
wano w roku 1846 w Galicji — na nieszczęście
było takowych wiele, lecz okropności te

zapewne nie dojdą do wiadomości
Waszej Cesarskiej Mości przez organ
właściwy władz miejscowych, dla
czego jest moim świętym obowiąz-
kiem takowe, o ile mnie dotknęły
i o ile takowych byłem świadkiem
i ofiarą, podać do najwyższej wi-
adości Waszej Cesarskiej Mości.

Rządowi powinno na tem zależeć,
aby gruntownie dojść wiatku owych
głównych wyrażen chłopstwa prze-
zemnie samego słyszanych: „*is okru-
cienstwa tlnowu wykonywają wskutek rozkazów
urzędów cyrkularnych*”, a gdyby przyczyna ta-
kowych wyrażen była zmyślną, rząd winien
odeprzeć rzucone na siebie potwarze, w prze-
ciwnym zaś razie ukarać władze, które w
niepojętem zaślepieniu przez wpro-
wadzenie w błąd i namawianie chło-
pstwa do takowych okrucieństw swo-
jemu rządowi starały się taką usługę
wyświadczyć. Dochodzenie tego jest potrze-
bem, aby spokojność w przetrzone umysły
powróciła, co tem jest bardziej nagłem, że
gminy, które swoich panów pozostawiały przy
życiu, żądają tego, ile że w tarnowskim
cyrkule prawie wszystkich dziedzic-
ców wymordowano i zabawoano, a
sprawców do żadnej nie pociągnięto
odpowiedzialności. Bezkarnością ta roz-
zuchwaleni głośno się odgrająają, że wymordują
pozostałych i podzieli się ich gruntami. Dla
tego wszystko, co tylko może, ucieka do miast
i ja nie ufam mojemu mieszkaniu na wsi, nie
chcę oddać się na pastwę zjadającej tłuszczy”.

Przedstawiamy dalej szkody, jakie poniósł —
prosi raz jeszcze:

1. „Abym prawdę tu wyśzczególnić szczegółów
wyłedzić przez osobną komisję, sądy bowiem
kryminalne galicyjskie spełniały mil-

czą i dotąd nigdzie śadnego nie przed-
sięwzięty śledztwa.

2. „Abym tych, którzy dopuścili się publi-
cznych gwałtów i rabunków, oddać sprawiedli-
wości i ukarać ich według praw”.

Jak wiemy miejsce to i skscera odczwanie
się starego wiarna do cesarza, pozostało bez
skutku — ale niewątpliwie, cesarz pisma tego
nawet nie widział, gdyż w kancelarii takie „nie-
względne” podania łatwo za Metternicha rządów
znikły.

Akt ten przytoczyliśmy obszerniej, bo jest
on ze względu na osobę autora jednym z naj-
ważniejszych dokumentów przeciw zbrodniom
biurokracji.

Mówiąc o rabacji w Jasielskim, musimy
wspomnieć też o Wincentym Polu. Mieszkał on
podówczas w Marjopolu, pod Gorlicami; widząc
zaburzenie chłopstwa, zabrał rodzinę, spakował
co cenniejsze książki i ruszył do Lwowa. W d.
19. lutego przybył do Polanki (wł. Tytus Trze-
ciński) gdzie przybył także Józef Pol, brat
poety, lekarz z Krosna. Nazajutrz nadszła
tłuszcza odczynie: chłopcy zbawili cepami
młotczyan, przywiązali ich do drzewa i na śniegu
i mrozie tak kilka godzin trzymali. Od czasu do
czasu chłopcy powracający z rabunku dworu, mę-

sz, że wytworzenie czegoś nowego natomiast wymagałoby... lat.

Nie zaniebawiamy więc tej chwili, abyśmy się nie znaleźli w smutnym położeniu, iż za lat parę będziemy mieli nowym gmach, ale nie będziemy w nim mieli teatru — a przynajmniej takiego, jakiego ogół się domaga i domagać się ma prawo i musi.

Interesując się żywo teatrem, przypatrując się i badając byt i rozwój instytucji tak u nas jak i po za granicami naszego kraju, ośmieliłem się przesać waszej redakcji tych kilka uwag, oraz rzucić myśl założenia u nas spółki akcyjnej, która świadoma ośle, zasobna w środki, mogłaby zdaniem mojem oddać w tym kierunku niepospolite usługi. Wskazywać na wzór z Cechów. Teatrów w Pradze, prowadzony przez spółkę, nie tylko rozwija się — ale w krótkim stosunkowo czasie stał się prawdziwym wzorem nowoczesnego teatru.

Rzucam myśl — pozostawiając innym, więcej fachowym, ujęcie jej w formy i wprowadzenie w życie, gdyby się przyjęła.

Uwagi autora powyższego artykułu zamieszczamy tu chętniej, że liczą one zupełnie z naszymi poglądami na sprawę teatru lwowskiego. Co do myśli założenia spółki akcyjnej, to możemy jej tylko przyklasnąć, uważając ją również jako możliwie najodpowiedniejszą w danych warunkach. Chętnie też otwieramy tamy naszego pióra dla dalszego poruszenia i rozwijania tej kwestji. Na publicznej dyskusji może zyskać tylko rzecz sama.

Galicyjskie Towarz. kredytowe ziemskie.

Lwów 29. lutego.

Drugie posiedzenie ogólne zgromadzenia delegatów rozpoczęło się dziś o godzinie w pół do 11. Dyrektorami na lat 6 wybrano ponownie pp. Rafała Łępkowskiego 58 głosami na 60 głosujących, Franciszka Rozadowskiego 59 głosami na 60 głosujących. Wynik wyborów powitano oklaskami. Obaj dyrektory podziękowali za wybór, zapewniając, że wszelkimi siłami starać się będą odpowiedzieć poleconemu w nich aufanin. (Okłaski)

Następnie pp. Żurawski i Bronisław Ujejski referowali w imieniu komisji rewizyjnej cały szereg petycji wdów i sierot po funkcjonariuszach o zapomogi i dary z łaski.

Zastępca dyrektora na lat 6 ponownie wybrano (60 głosami na 61 głosujących) p. Józefa Jabłonowskiego. Zastępca członka rady nadzorczej na lat 6 wybrano 47 głosami na 60 głosujących p. Ludwika Balickiego.

Do komisji rewizyjnej wybrano na 64 głosujących pp. Józefa Męcińskiego 64 głosami, Augusta Gorayskiego 62, Teofila Żurawskiego 62, dr. Franciszka Paszkowskiego 56, Bronisława Ujejskiego 60, Jerzego hr. Borkowskiego 58, Włodzimierza Gniewosza 44 głosami.

Komitetowi obchodu ułtj brzeskiej udzielono jednorazowy datok w kwocie 300 zł.

W końcu zatwierdono kilka prób wniesionych przez osoby, które nie przedłożyły w czasie wstąpienia listów zastawnych Towarzystwa do konwersji. Zebranie delegatów uwzględniło tylko petycje, pochodzące od osób biednych i nieinteligentnych, które mogły nie wiedzieć o konwersji. Nie uwzględniono zaś prób wniesionych przez osoby bogate, inteligentne, które o konwersji wiedzieć musiały, a tylko przez opieszałość nie przedłożyły listów do konwersji.

Delegat p. Męciński zabrał głos w sprawie detakacji, które w kraju nie są równomiernie przeprowadzane. Zdarza się często, iż wieś wielkiej realnej wartości bardzo często jest niższej wartości, niż posiadłość wartości niższej, gdyż delegaci mieli takie indywidualne zapatrywania. Tak zdaniem mówcy być nie powinno, gdyż o wysokości detakacji nie powinno rozstrzygać indywidualne zapatrywanie delegata lub członka komisji detakacyjnej, lecz wartość realna danej posiadłości. Należałoby przeto, aby w każdej detakacji brał udział delegat dyrekcji. Mówca czyni przeto wniosek, aby zgromadzenie poleciło dyrekcji, by zbadała obowiązującą dziś regulamin szacowania dóbr i by na przyszłość zgromadzeniu przedłożyło odpowiednie wnioski w sprawie zmiany tego regulaminu.

P. Nowosielski zmienił powyższy wniosek w tym duchu, by zgromadzenie nie polecało dyrekcji konieczności przedłożyć na przyszłość zgromadzeniu zmian regulaminu detakacyjnego, lecz żeby tylko poleciło jej regulamin zbadać i żeby ona tylko w tym razie przedłożyła odpowiednie wnioski w sprawie zmiany regulaminu, jeśli to usna za stosowne.

P. Vivien podniósł, że dyrekcja ma prawo zmienić akt detakacyjny i sprowadzić rzecz do właściwej miary. Mimo to mówca uważa za dane p. Męcińskiego za usasadnione.

P. Męciński zgodził się na poprawkę p. Nowosielskiego, poczem uchwalono wniosek p. Nowosielskiego.

Na tem obrady zakończono. P. Moysa w imieniu zgromadzonych wyraził p. Gorayskiemu serdeczne podziękowanie za kierownictwo obradami.

KRONIKA.

Pamiętajmy o fundacji imienia Tadeusza Kościuszki.

Djarjusz lwowski.

Niedziela 1. marca. O godz. 12^{1/2} w sali ratuszowej na dochód Tow. szkoły ludowej odczyt prof. dr. A. Balasita: „O znaczeniu prawa dla domu i narodu.“

O godz. 3. popoł. w wielkiej sali ratuszowej walne zgromadzenie oddziału lwów. Tow. pedagogicznego, w małej sali ratuszowej walne zgromadzenie oddziału lwowskiego „Rodziny.“

Na torze żywiarskim uroczystość premjowania pań za piękne szluzanie się.

O godz. 6. w „Szale“ odczyt prof. M. Lityńskiego pt. „Wycieczka na Monte Cassino.“

W „Sokole“ w 29^{ty} rocznicę założenia Towarzystwa uroczysty wieczorek wokalno-gimnastyczny. Początek o godz. 6. Po wieczorku wieczornia dla członków „Sokola.“

W Domu narodnym koncert na rzecz centowej herbariarni. Początek o godz. 7^{1/2}, wieczorem.

Teatr hr. Skarbka: popołudniu „Djament króla duchów“, wieczorem „Hansuś.“

Kalendarz. Niedziela (1.): Albina b. Wschód słońca o godzinie 6. minut 51, zachód o godzinie 5. minut 36.

Kalendarz myśliwski. Wolno polować na cietrzawie i gęświe koguty, słomki, bażanty i kuro-patwy, ptactwo błotne (krzyki, dubelt, kulawy, bałajony), ptactwo wodne (dziłki gęsi i kaczki).

Kalendarz rybacki. Wolno łowić: świniki, wyrozby, czopty, leszcze, łososię, pstrągi, jazie, węgorze, oserogi, klonki, szczupaki. Do 15. bm. boleń, li-pienie i glowacie.

† Arsène Houssaye, słowny pisarz francuski, o którego śmierci zawiadomiała onegdajsza depesza, pochodził ze starej rodziny, spokrewnionej z rodzinami d'Aguesseau i Condorcet. Urodzony w roku 1814 w Bryere w departamencie Aisne, po ukończeniu studiów na prowincji, przybył jako bardzo młody człowiek do Paryża, gdzie rozpoczął w roku 1836 karierę literacką powieściami: „La couronne de bluets“ i „La pecheresse“. Talent jego zwrócił uwagę Juliusza Janin i Teofila Gautier, którzy wraz z Juliuszem Sandeau dopomogli mu w pierwszych pracach. Utwory jego poetyckie i studja nad XVIII. wiekiem utworowały mu drogę do dyrekcji Comité française, którą zarządzał od roku 1849 do 1856, następnie objął posadę generalnego inspektora sztuk pięknych. Zmarł był też długoletnim redaktorem „Article“, współpracownikiem „Revue de Paris, Presse i Figaro“. Spuścizna literacka po Houssaye'u jest bardzo obfita, przelani bowiem 100 tomów dzieł. Wiele z jego powieści, opowiadań na tle historycznym, dotyczy życia na dworze wersalskim i czasów rewolucji. Sylwetki kurtyzan dworskich z powieści „Mademoiselle de la Valliere et la marquise de Montespan“ utrwały się w wyobraźni czytelników francuskich na równi z piśmami satyrycznymi tegoż autora, do których należą: „Le 41ème fauteuil de l'Académie française“, „Le roi Voltaire“, „Les femmes du temps passé“. Do utworów jego poetyckich należą: „Poèmes antiques“, „La poésie dans les bois“. Najcenniejszymi jednak dziełami Houssaye'a są: „L'histoire de la peinture flamande et hollandaise“, „La galerie de portraits du XVIII. siècle“, „Histoire de l'art français“, „Les comédiennes de Molière“. Z młodszych jego powieści wymieniamy: „Le violon de Turijoli“, „Lucy“, „Les grandes dames“, „Les Parisiennes“. Oprócz tego pisał też Houssaye dla teatru, a między innymi: „Les caprices de la marquise“, „La comédie à la fenêtre“, „La comédienne“. Utwory wychodzące z pod jego pióra odznaczały się barwną lekkością stylu, nowymi cechami krytycznymi i niepospolitego dowcipu.

Rada szkolna krajowa zamierza w najbliższych latach szkolnych urządzić kursa dla nauczycieli, chcących się przysposobić do egzaminu kwalifikacyjnego do szkół wydziałowych. Nauczyciele przyjęci na kurs, otrzymają urlop i przynależną im na czas trwania kursu pobory nauczycieli młodszych tego miasta, w którym się kurs będzie odbywał. tudzież koszt podróży. Na kursa te będą przyjmowani przedewszystkiem nauczyciele, którzy w ciągu ostatnich lat trzech zdali egzamin kwalifikacyjny do szkół ludowych pospolitych z odznaczeniem i uzyskali świadectwo ukończenia do uczenia języka niemieckiego, jako przedmiotu obowiązkowego w szkołach pospolitych wiejskich, a odznaczają się chlubną aplikacją w szkole.

Rada szkolna okręgowa zawiadomi o tem nauczycieli swego okręgu i będzie zbierała wpłaty od nich podania do d. 1. kwietnia br. Podanie każde ma zawierać w sobie deklarację, która petent oświadcza, że w razie przyjęcia na kurs, zobowiązuje się po jego ukończeniu poddać się egzaminowi kwalifikacyjnemu do szkół wydziałowych i następnie na każde wezwanie rady szkolnej krajowej udać się dla pełnienia obowiązków nauczycielskich do każdej 5-lub 6-klasowej, która mu będzie wskazana.

Również winien każdy petent wyrazić w nimie, którą grupę wydziałową sobie obrać zamierza. Do podania każdego należy dołączyć: 1. świadectwo dojrzałości; 2. patent kwalifikacyjny do szkół ludowych pospolitych; 3. tabelę kwalifikacyjną wypełnioną należyście we wszystkich rubrykach i zawierającą także dokładne szczegóły tak co do stosunków rodzinnych, jak i co do całego przebiegu dotychczasowej służby nauczycielskiej.

Na restaurację katedry na Wawelu ofiarował gal. Towarz. kredytowe ziemskie 20.000 zł., które wypłacać zostaną w pięciu ratach rocznych po 4000 zł.

Nieszczęśliwy wypadek. Wczoraj na ulicy Ohebron p. J. M., urzędnik prywatny, zachorowawszy nagle zemdlł i upadł tak nieszczęśliwie, iż zranił się ciężko w głowę. Z pierwszą pomocą pospieszył choremu, mieszkającemu w pobliżu przy ul. Kochanowskiego dr. Głuchowski. Stan p. J. M., dzięki szybkiej pomocy lekarskiej, nie budzi już żadnych obaw.

Walne zgromadzenie „Macierzy szkolnej“ odbędzie się w sobotę d. 14. marca br. o godz. 2. popołudniu w Czytelni ludowej w Cieszyńcu. Program: 1. Przeczytanie protokołu z ostatniego walnego zgromadzenia. 2. Sprawozdanie z całorocznej działalności zarządu za r. 1895. 3. Sprawozdanie rachunkowe. 4. Udzielenie absolutorium. 5. Wybór 5 członków zarządu. 6. Wnioski i życzenia. „Jeszy Cieszyński“, zastępca przewodniczącego, ks. Józef Londzin, sekretarz. Przy tej sposobności uprasza zarząd członków, którzy dotąd włądek nie nadesłali, żeby takowe uiszcili przed walnem zgromadzeniem.

Nasze drogi gminne. Ze Stanisławowa pisał do nas: W braku komunikacji za pomocą przewozu na rzecz Dniestr z powodu plynącej kry, wale i miasteczka, położone po lewym brzegu Dniestru są zupełnie prawie odcięte od stacji kolejowej Niżniów, a ograniczone jedynie na drogę gminną, idącą wzdłuż Dniestru t. zw. „po pod skały“. Droga to około estery kilometry długa, a szerokości około 1^{1/2} metra; z jednej strony wznosi się ogromna skała, z drugiej prostopadły brzeg Dniestr, w niektórych miejscach trząsą się wysoki. Droga ta, sama przez się niebezpieczna, dla każdego zmuszonego jej używać, staje się jeszcze niebezpieczniejszą wskutek niedbalstwa i braku staranności gminy Ostra, pod której zarządem zostaje. Nie postarali się bowiem zarząd ani o zastawę, by przynajmniej jako tako zabezpieczyć przejeżdżających od salto-mortale w przepaść, ani też o zamknięcie drogi, gdy ona nie jest do przebycia. Może wypadek z ostatnich dni zwrócił uwagę rady powiatowej w Buczaczu, jako władzy przełożonej i skłonił ją narzecze do żywszego zainteresowania się stanem dróg w tym powiecie. Dnia 20. bm. przejeżdżał tą drogą p. Kazimierz Potworowski, dzierżawca dóbr Koropiec, z panną Heleną Orską, kołmami p. Melchowskiego, właściciela dóbr Horyliady, a z swą panną Orską. W miejscu najniebezpieczniejszym, gdzie spad do Dniestr wynosi około trzech sążni, mimo nadzwyczajnej ogłębności furmana, który zlaźł z wózka i konie za ogle chciał przeprowadzić, stoczył się wózek z powodu lodu na drodze nagromadzonego i wraz kołmami, jadącymi i furmanem zleciał w przepaść na łód i kamienie. Można mówić o szczęściu, że jadący wyszli z tego przypadku z życiem, a odnieśli tylko ciężkie kontuzje i obrażenia na ciele, jeden koł bowiem zabił się na miejscu, a drugi okaleczał. Czasby już był, aby życie i bezpieczeństwo podróżnych sumieniejszą u nas opieką otoczone zostały.

Awantura wiedeńska. Na zwołane onegdaj pofno zgromadzenie urzędników państwowych przybyli dwaj antysmiejscy kandydaci do rady miejskiej, nieurzędniczy. Przed rozpoczęciem obrad, przewodniczący wezwał ich do opuszczenia sali. Z pofórdo 500 zgromadzonych, około 200 przejawiało młodych urzędników stanęło w ich obronie, protestując hałaśliwie przeciw wydaleniu. Wnoszone okrzyki: przez z żydami, niech żyje Lueger! Gdy hałas nie można było uspokoić, przewodniczący zamknął posiedzenie przed rozpoczęciem obrad, których przedmiotem był mała rezolucja, wyrażająca rządowi podziękowanie za wniesiony projekt regulacji pensji wdów i sierot po urzędnikach i nadzieję, że urzędnicy przy wyborach unikną będą wszystkich, co by mogło wywołać niezadowolnienie rządu.

Przedstawienie amatorskie we Wiedniu pod protektoratem hr. M. Badenowej i ks. Croy, na cel dobroczynny, odbędzie się w marcu w sali przysługum rady ministrów.

Zamach samobójczy żołnierza na posterunku. Z Wiednia donoszą pod d. 27. tm.: Straszliwe działanie karabinu mannlicherowskiego ilustruje dosadnie zamach samobójczy żołnierza piechoty, który się tutaj zdarzył ubiegłej nocy. 21-letni szeregowiec 68. pp. J. Feldi, stał tejże nocy na posterunku w koszarach Gumpendorfskich. Około g. 2^{1/2}, strzelił sobie w lewy policzek z karabinu, nadawanego kuł, która zgruchotałszy mu kóść policzkową, wyszła pod lewym okiem. Pomimo okropnej rany i znacznej utraty krwi miał samobójca na tyle sił, iż dowiekł się do strażnicy, odległej o 200 kroków, tam zaraportował o wypadku i natychmiast runął na podłogę nieprzytomny. Pomimo spiesznego ratunku, lekarze powzięli wia o możliwości utrzymania go przy życiu.

Nowe aresztowania w Pradze. Ze stolicy Czech donoszą: W pawnej tutejszej małej sztolicy przy pl. św. Leonarda odbywały się od niejakiemu czasu schadzki czeladników rękodzielniczych i wyrobników dziennych, przyczem śpiewano rozmaite pieśni rewolucyjne, zwłaszcza znany z procesu Omladników hymn „Rudy prapor“ („Czerwony sztandar“). Wdrożono śledztwo wykazało, że prawdopodobnie ma się tu do czynienia z tajnym związkiem, podobnym do Omladiny. Trzech najbardziej skompromitowanych czeladników uwięziono.

Katastrofa ogniowa. Z Gniezna donoszą: W lokalnościach firmy Ottomańskiego wybuchł nieopodszani gwałtowny pożar i płomienie tak szybko szerzyły się w koło, że pewna kobieta, nazwiskiem Gaeka, z czworogim dzieci nie zdolała uciec i wraz z niemi zgorzała. Mała jej niołwa ratowała się skokiem na ulicę z 3 piętra, uisłał się jednak na miejscu. Właściciela tych lokalności Ottomańskiego uwięziono.

Polski artyści. Z Wrocławia donoszą: Mamą tu spora gromadka artystów polskich, przeważnie śpiewaków. Większa ich część rozjeżdża się jednak z końcem tegorocznego sezonu operowego w różne strony świata. Pierwszy tenor bohaterki, p. Maciej Schläffenberg, którego głos Lwów i Kraków niejednokrotnie podziwiał, zaangażowany od września do Bremy; Grizinger, Bukowiecki, także tenor. przenosi się do Norymbergi; panna Maria Weinerówna. Lwowska, wyborna artystka, wybiera się do Londynu. Niewiadomo jeszcze, kogo dyrekcja na ich miejsce zaangażuje, nadchodzi teraz pora występów gościnnych, a więc popisów, zmierzających do zawierania nowych kontraktów — one o składzie przyszłego personelu operowego zawyrokują. Między innymi wystąpi tu w początkach maja gościnie p. Gabriel Górski, znany i u was z pięknego głosu i talentu młody barytonista. P. Górski bawi obecnie w Dreźnie, gdzie pod kierunkiem Souvestra uzupełnia studia wokalne. Drugi młody barytonista polski, p. Rudolf Bernhardt, który od dłuższego czasu przebywał na studiach w Berlinie, niedawno wyszedł do Medjolanu, gdzie śpiewać będzie w teatrze dal Verme. Dyrektor „Orchestervereinu“, p. Rafał Maszkowski, Lwowski, powrócił przed kilku dniami z Moskwy, dokąd jeździł z zewazany przez tamtejsze towarzystwo muzyczne, celem dyrygowania orkiestrą na koncertów filharmonicznych. Dzienniki tutejsze rozpływają się o wielkiem powodzeniu w Moskwie p. Maszkowskiego. Na najbliższym koncercie „Orchestervereinu“ grać będzie p. Józef Hofman.

Laboratorium chemiczne uniwersytetu kijowskiego — jak donoszą stamtąd pod d. 27. zm. — uległo gwałtownemu pożarowi skutkiem wybuchu materji palnych. Zachodzi obawa, że wśród katastrofy niegłoboszo się bez ośia z życia ludzkiego.

Carewicz rosyjski w domu gry w Monte Carlo. Z Mentony donoszą: Wczoraj popołudniu zjawił się carewicz rosyjski, w. ks. Jerzy, w towarzystwie swego adjutanta br. Stokelberga w pałacu gry w Monte Carlo i udał się do biura, gdzie każdy gość, chcący otrzymać kartę wstępu do sal gry, musi wpiąć złoty 500 billet wizytowy. Urzędnik, nie domyślając się wale, kogo ma przed sobą, zażądał od obu bilietów, okazało się jednak, że ani carewicz, ani jego adjutant nie mieli ich przy sobie, więc też odmówiono im kart wstępu. Skonsternowani oddalił się obaj, lecz równocześnie nadeszedł jakiś Rosjanin, który poznał carewicza i naturalnie zwrócił natychmiast uwagę owego urzędnika na jego omyłkę. Powstało w biurze zamieszanie, kilku funkcjonariuszy domu gry pospieszył pędem za w. księciem i dopadłszy go, zaczęli przeproszać za omyłkę, lecz carewicz oświadczył, że na razie rezygnuje z odwiedzin kasyna. Tego samego dnia jeszcze dyrekcja banku prześlazał carewiczowi „ekstra“ kartę wstępu, lecz ten zwrócił ją niezwłocznie. — Cała ta owość wydaje się dość nieprawdopodobną, trudno bowiem przypuścić, aby adjutant carewicza, jak to mówią, zapomniał języka w gbie i nie szepnął urzędnikowi, że to carewicz rosyjski pragnie rozrywki przy rulecie!

Wiadomości osobiste. Delegatami wydziału kraj. do rady szkolnej krajowej wybrany został na onegdajszej sesji członek wydziału kraj. p. T. Romanowicz.

Bociany — jak nam donoszą — miały pojawić się koło Halicza.

Bardzo smutny rys zwyczajowy mamy do zanotowania. Tytzy się o mianowicie ostentacyjnego używania niemieckiego przez niektórych oficerów Polaków, służących w garnizonie lwowskim. Wczoraj w jednej z kawiarni tutejszych pewien pan, ozdobiony gwiazdą i oficerskim kołnierzem, zawiązał

niemiecką rozmowę z t. zw. „kasjerką“ kawiarnianą. Niebyle przeciwnemu mieć nie można, gdyby ten pan był Niemcem. Ale oto w trakcie rozmowy bierze mianem Niemiec do ręki polską gazetę i najczyściej w świecie polszczyzną odczytuje z niej ustęp, którego potrzebował wiodnie dla zilustrowania dysputy. Ponieważ władze wojskowe austriackie nie zabraniają członkom armji mówić po polsku, zapytujemy przeto: czy to była fanfaronada, czy pogarda dla ojczystego języka? Ani jedno, ani drugie nie jest chyba rycerskim pierwiastkiem. W interesie edukacji konstatujemy jednak, że takie wypadki, jak powyższy, chociaż zdarzają się niestety dość często, nie są jeszcze na szczęście typowymi.

Z izby sądowej. Włoszianina Jana Czerkasa, którego proces trwał dwa dni, skazano onegdaj wieczorem za oszustwo i krzywoprzysięstwo na cztery miesiące więzienia.

Kodeks jako książka do nabożeństwa. Policja zakwestjonowała wczoraj w włościanina z Zubrzy, Leona Kuźniewicza, powszechną księgę ustaw cywilnych, w chwili, gdy ją poskował spieniężyć handlarzowi książek. Po bliższym zbadaniu sprawy okazało się, że Kuźniewicz chciał kupić dla żony książkę do nabożeństwa, ale nie umiając czytać, nabył kodeks ewangelii za guldena i dopiero jakiś „piśmienny“ obywatel z Zubrzy objaśnił go o pomyłce. Wtedy Kuźniewicz wrócił do miasta, ażeby pozbyć się za byle co niepotrzebnego sprzętu.

Koldra za 100 zł. Kupiec Adolf Reutsehner wytrząsł z palusa przez nieostrość banknot stu-rentowski na podłogę. Stróżowa, żona niejakiemu p. Wasyla Kuzkwa, usługując w mieszkaniu Reutsehnera, spostrzegła zgubiony banknot, podniosła go z ziemi i przekonana, święcie, że to była dziesiątka, udała się natychmiast z mężem „na Krakowskie“, ażeby za nieszczęśliwie nabyty grosz coś sobie sprawić. Po dłuższym targu pp. Kuzkowie nabyli u jakiegoś „kupca“ wspaniałą koldrę, wrzucili ją jako aależytość owa rzekomą dziesiątkę, odebrali resztę w kwocie 2 zł. 50 ct. i uszczęśliwili pomyślnym obrotem interesu, poszli do domu. Tymczasem Reutsehner, strapiiony zgubą setki, udał się o pomoc na policję. Sprawę powierzone agentowi Günsbergowi, który po krótkim śledztwie odkrył cały atar rzeczy. Obecnie szukają tego dowcipnego „kupca“, który sprzedaje na Krakowskim koldry po 97 zł. 50 ct. i z setki wydaje 2 zł. 50 ct. resztę.

Uczulwy blask. Nie często zdarza się spotkać w zapiskach policyjnych z czasem sympatycznym, tem chętniej więc zapisujemy każdą perłę nowizel, znalezione przypadkiem w steku brudów i żółtost. Rabsobik Jan Bochaj złożył wczoraj na policji znalezione na ul. Kuźmierzowskiej damski zegarek. Biedakom trudniej niestety o nowizel, niż krezusom; więc bodaj zanotowaniem faktu należy ją wynagrodzić.

Kradzież... rytualna. Mojżeszowi Strasserowi ze Stawozan ukradł niejaki Józef Mlynarski z wczu skrzynek, w której znajdowały się cztery kopy jaj i talas, obciążony srebrem. Strasser posuwał się oczywiście w pogon za złodziejem, który zirytowany niepowodzeniem przedsięwzięcia, rzucił skrzynkę na ziemię, aby przedź się czyniąc, co mu się jednak nie udało. Mojżesz Strasser odebrał skrzynkę, ale w okropnym stanie: wszystkie jaja były pofitowane, ocalał tylko... talas.

Ze Strzylą nam piszą: Od kilkunastu dni bawi w naszym mieście towarzystwo operkowe pani Kliszewskiej, byłej artystki rządowych teatrów warszawskich. Mieliśmy dotąd trzy wieczory, wszystkie uwiecznione zupełnie powodzeniem kasowym i artystycznym. Repertuar składał się z monologów, jednoaktówek, kuptelów etc. W tych ostatnich przedstawiała się nam p. Kliszewska, jako pierwszorzędnej wartości śiła. Słiczny, czysty i silnie brzmący głos łączy się z finecją wykonania, wervą i prawdziwie artystycznym smakiem. Pani Kliszewskiej wręcono bukiet i wieniec.

Bezrobocie — jak donoszą z Karwiny — panuje we wszystkich kopalniach karwiskich, w nowym szybie w Łazach, w szybie Zofji w Poremble, w szybie arcyskaj Albrechta w Petersburgu i po części w kopalniach kolei północnej przy Zarbku pod Ostawą Polską.

Należący do kopalń hr. Larischa górnicy, żądają tygodniowej czystej wypłaty zarobku, podwyższenia pacy o 25 procent, cofnięcia wypowiedzenia pracy, bezpodstawnego strajkujących, przyszłego zaprzestania bezpodstawnych wypowiedzeń pracy, oraz oddalenia inżyniera Holbina. Żądania te odrzucono.

Konferencja dyrektorów szkółczyły się propozycja regularnego wypłacania zaliczek w ciągu dotychczasowego okresu, w którym odbywa się wypłata, lecz górnicy nie zgodzili się na to, obstaraję przy żądaniu wypłaty tygodniowej.

Czy Borys jest prawosławny? Pytanie takie stawia Figaro paryski i z dowodami w rękach opowiada na nie przecząc. Sama car Mikołaj — powiada organ bulwarowy — nie uważa młodziutkiego Koburga jako owieczki cerkwi prawosławnej, jak to wypływa z depeszy carskiej do ks. Ferdynanda, w której stało: „Jenerał-major Goleniszczew Kutuzow obecny będzie w moim imieniu przy ceremonji przyjęcia ks. Borysa na żono narodowej cerkwi bułgarskiej“. Owóż cerkiew prawosławna, do której należą Rosjanie, Grecy, Serbowie i Rumuni, uważa cerkiew bułgarską jako schizmatyczną, na którą patriarcha Antymus VI, na soborze ekumenicznym w roku 1872 rzucił anatemę. Jest ona też jedyną cerkwią wschodnią, która nie otrzymuje sporządzonego przez sobór oleju św. i przy chrzcie Borysa musiano też użyć innego oleju do namaszczenia. Ks. Borys — zdaniem Figara — jest dla kościoła katolickiego str. oną, a na żono prawosławia wcale nie został przyjęty, jest tedy ponieważ... bez wyznaniowy!

Córka „Ewmi“ Mickiewicza. W Sienie we Włoszech mieszka obecnie wdowa po kapitanie wojsk włoskich, hr. Bertelli-Algarotti, z domu Kuczkowska. Jest to córka p. Henryjty Kuczkowskiej, znanej „Ewmi“ Mickiewicza. Pani H. Kuczkowska pozostawiła jedyną córkę, która wyszła za mąż w Wenecji za oficera włoskiego, adoptowanego syna hr. Algarotti'ego.

Według doniesienia berlińskiej Post, książkę Henry'ka, brata cesarza Wilhelma, po skończonym pobycie we Włoszech wybiera się do Anglii w dłuższą podróż. Urlop ten nowy ma swoją przyczynę familjno-polityczną.

Na życzenie ministerstwa francuskiego zaniechano stronnictwo radykalne wniesienia interpelacji o ogólnej i finansowej polityce. Interpelacja ta miała dostarczyć rządowi satysfakcji za klęskę przy wyborach komisji budżetowej.

Z Belgradu donoszą pod d. 27. bm.: Przesilenie rządowe, od 3 dni trwające, zostało myślnie załatwione. Garazszanin, który miał w poniedziałek odejść do Paryża, odłożył tej przyczyny swój wyjazd i dopiero dzisiaj udaje się w drogę. Powody przesilenia były następujące: Król Aleksander pragnął zadość uczynić życzeniom wszystkich stronnictw co do zmiany konstytucji, chciał zamianować po zamknięciu skapczyzny komisję, któraby wypracowała projekt nowej konstytucji. Tymczasem rząd wyraził zaprzeczenie, że w myśl ustaw obowiązujących, potrzeba ku temu celowi ponownego

Przedstawienie amatorskie we Wiedniu pod protektoratem hr. M. Badenowej i ks. Croy, na cel dobroczynny, odbędzie się w marcu w sali przysługum rady ministrów.

Zamach samobójczy żołnierza na posterunku. Z Wiednia donoszą pod d. 27. tm.: Straszliwe działanie karabinu mannlicherowskiego ilustruje dosadnie zamach samobójczy żołnierza piechoty, który się tutaj zdarzył ubiegłej nocy. 21-letni szeregowiec 68. pp. J. Feldi, stał tejże nocy na posterunku w koszarach Gumpendorfskich. Około g. 2^{1/2}, strzelił sobie w lewy policzek z karabinu, nadawanego kuł, która zgruchotałszy mu kóść policzkową, wyszła pod lewym okiem. Pomimo okropnej rany i znacznej utraty krwi miał samobójca na tyle sił, iż dowiekł się do strażnicy, odległej o 200 kroków, tam zaraportował o wypadku i natychmiast runął na podłogę nieprzytomny. Pomimo spiesznego ratunku, lekarze powzięli wia o możliwości utrzymania go przy życiu.

Nowe aresztowania w Pradze. Ze stolicy Czech donoszą: W pawnej tutejszej małej sztolicy przy pl. św. Leonarda odbywały się od niejakiemu czasu schadzki czeladników rękodzielniczych i wyrobników dziennych, przyczem śpiewano rozmaite pieśni rewolucyjne, zwłaszcza znany z procesu Omladników hymn „Rudy prapor“ („Czerwony sztandar“). Wdrożono śledztwo wykazało, że prawdopodobnie ma się tu do czynienia z tajnym związkiem, podobnym do Omladiny. Trzech najbardziej skompromitowanych czeladników uwięziono.

Katastrofa ogniowa. Z Gniezna donoszą: W lokalnościach firmy Ottomańskiego wybuchł nieopodszani gwałtowny pożar i płomienie tak szybko szerzyły się w koło, że pewna kobieta, nazwiskiem Gaeka, z czworogim dzieci nie zdolała uciec i wraz z niemi zgorzała. Mała jej niołwa ratowała się skokiem na ulicę z 3 piętra, uisłał się jednak na miejscu. Właściciela tych lokalności Ottomańskiego uwięziono.

Polski artyści. Z Wrocławia donoszą: Mamą tu spora gromadka artystów polskich, przeważnie śpiewaków. Większa ich część rozjeżdża się jednak z końcem tegorocznego sezonu operowego w różne strony świata. Pierwszy tenor bohaterki, p. Maciej Schläffenberg, którego głos Lwów i Kraków niejednokrotnie podziwiał, zaangażowany od września do Bremy; Grizinger, Bukowiecki, także tenor. przenosi się do Norymbergi; panna Maria Weinerówna. Lwowska, wyborna artystka, wybiera się do Londynu. Niewiadomo jeszcze, kogo dyrekcja na ich miejsce zaangażuje, nadchodzi teraz pora występów gościnnych, a więc popisów, zmierzających do zawierania nowych kontraktów — one o składzie przyszłego personelu operowego zawyrokują. Między innymi wystąpi tu w początkach maja gościnie p. Gabriel Górski, znany i u was z pięknego głosu i talentu młody barytonista. P. Górski bawi obecnie w Dreźnie, gdzie pod kierunkiem Souvestra uzupełnia studia wokalne. Drugi młody barytonista polski, p. Rudolf Bernhardt, który od dłuższego czasu przebywał na studiach w Berlinie, niedawno wyszedł do Medjolanu, gdzie śpiewać będzie w teatrze dal Verme. Dyrektor „Orchestervereinu“, p. Rafał Maszkowski, Lwowski, powrócił przed kilku dniami z Moskwy, dokąd jeździł z zewazany przez tamtejsze towarzystwo muzyczne, celem dyrygowania orkiestrą na koncertów filharmonicznych. Dzienniki tutejsze rozpływają się o wielkiem powodzeniu w Moskwie p. Maszkowskiego. Na najbliższym koncercie „Orchestervereinu“ grać będzie p. Józef Hofman.

Laboratorium chemiczne uniwersytetu kijowskiego — jak donoszą stamtąd pod d. 27. zm. — uległo gwałtownemu pożarowi skutkiem wybuchu materji palnych. Zachodzi obawa, że wśród katastrofy niegłoboszo się bez ośia z życia ludzkiego.

Carewicz rosyjski w domu gry w Monte Carlo. Z Mentony donoszą: Wczoraj popołudniu zjawił się carewicz rosyjski, w. ks. Jerzy, w towarzystwie swego adjutanta br. Stokelberga w pałacu gry w Monte Carlo i udał się do biura, gdzie każdy gość, chcący otrzymać kartę wstępu do sal gry, musi wpiąć złoty 500 billet wizytowy. Urzędnik, nie domyślając się wale, kogo ma przed sobą, zażądał od obu bilietów, okazało się jednak, że ani carewicz, ani jego adjutant nie mieli ich przy sobie, więc też odmówiono im kart wstępu. Skonsternowani oddalił się obaj, lecz równocześnie nadeszedł jakiś Rosjanin, który poznał carewicza i naturalnie zwrócił natychmiast uwagę owego urzędnika na jego omyłkę. Powstało w biurze zamieszanie, kilku funkcjonariuszy domu gry pospieszył pędem za w. księciem i dopadłszy go, zaczęli przeproszać za omyłkę, lecz carewicz oświadczył, że na razie rezygnuje z odwiedzin kasyna. Tego samego dnia jeszcze dyrekcja banku prześlazał carewiczowi „ekstra“ kartę wstępu, lecz ten zwrócił ją niezwłocznie. — Cała ta owość wydaje się dość nieprawdopodobną, trudno bowiem przypuścić, aby adjutant carewicza, jak to mówią, zapomniał języka w gbie i nie szepnął urzędnikowi, że to carewicz rosyjski pragnie rozrywki przy rulecie!

Wiadomości osobiste. Delegatami wydziału kraj. do rady szkolnej krajowej wybrany został na onegdajszej sesji członek wydziału kraj. p. T. Romanowicz.

Bociany — jak nam donoszą — miały pojawić się koło Halicza.

Bardzo smutny rys zwyczajowy mamy do zanotowania. Tytzy się o mianowicie ostentacyjnego używania niemieckiego przez niektórych oficerów Polaków, służących w garnizonie lwowskim. Wczoraj w jednej z kawiarni tutejszych pewien pan, ozdobiony gwiazdą i oficerskim kołnierzem, zawiązał

niemiecką rozmowę z

Wotum skupużyny na najbliższej sesji. Ponieważ król był zdecydowany mimo to owa komisja zamianować, więc rząd chciał wysunąć z tego faktu stosowną konsekwencję i podać się do dymisji. Wskazano na konferencję w pałacu w d. 26. zm. pod przewodnictwem króla, w której uczestniczyć prezes gabinetu Novakowicz, prezydent skupużyny Garaszczuk i minister wojny Franasowicz. Sdziano wyrównać dyferencje istniejące i król zaakceptował poglądy gabinetu. Skutkiem tego też zamianowanie owej komisji zostało odroczone.

Londyńska *Daily Chronicle* donosi ze Stambułu pod d. 27. z. m. że oprócz masakry w Urfa, nadeszły do stolicy wiadomości o nowych rzeziach w Siras i Karput. — Tego samego dnia telegrafowano do *D. News* ze Stambułu: Nowe niepokoję zdarzył się w Marwan, w pierwszy dzień ramazanu (14. s. m.) Turcy swolani sygnalem trębaczek i dzwoniąc armadkami i zażądali od jej mieszkańców chrześcijańskich, aby oświadczyli gotowość przyjęcia islamu. (?) Około 500 Armeńczyków zgodziło się na to, zaś przeszło 150 opornych ubito. Ciągłe raporty o nowych rzeziach — zauważa organ whigowski — przyspieszą zapewne okupację Armenii przez wojska rosyjskie.

Rada państwa

(Telegramy „Dziennika Polskiego“).

Wiedeń 29. lutego. (Z izby posłów). Po przyjęciu tytułu szkół średnich rozpoczęto dyskusję nad szkołami przemysłowymi.

Wiedeń 29. lutego. (Z komisji dla reformy wyborczej). Na wczorajszym posiedzeniu ekonomiczno-jenoralna dyskusja nad przedłożeniem rządowemu.

P. Rutowski żądał zwiększenia mandatów dla Galicji, aby do dawnych kryzysów nie przybyła nowa.

P. Baernreither dowodzi, że rzezią rząd było istniejące kurje wobec nowych przychodów ochronić. Rząd więc powinien był wnieść ubezpieczenie cenzusu przez poddanie go pod kwalifikowaną większość. Skoro jednak rząd tego nie uczynił, bo prawdopodobnie uczynić nie mógł, lewica pragnie szersze reformy, kwestii z tego robić nie będzie.

Z drugiej strony zgodzić się nie może na wniosek P. Dipauliego (obniżenie cenzusu), który stanowiłby niebezpieczeństwo dla projektu.

P. Dzieduszycki podnosi, że skoro nowe kurje opiera się na powszechnym głosowaniu, to i podział mandatów w tej kurji odbyć się może tylko wedle cyfry ludności. Galicji zatem należy się więcej mandatów.

Po krótkim wyjaśnieniu hr. Badeniego przystąpiono do głosowania.

Wniosek, aby za podstawę dyskusji szczegółowej wziąć powszechne głosowanie odrzucono wszystkimi głosami przeciw głosom Romanowskiego i Brzorada. Tak samo wniosek o przejście nad projektem rządowym do porządku dziennego. Wreszcie uchwalono przejście do dyskusji szczegółowej nad projektem rządowym wszystkimi głosami przeciw głosom Romanowskiego, Gregorcia i Brzorada.

Dzisiaj rozpocznie się dyskusja szczegółowa. Wiedeń 29. lutego. Klub Czechów morawskich ogłasza ubolewanie z powodu, że prezes klubu Mennik wbrew znanemu mu intencjom klubu, głosował w komisji podatkowej przeciwko zniesieniu sumy podatku krajowego o 2 1/2 miliona zł., zaczem głosem swoim rozstrzygnął na korzyść propozycji rządowej zniżającej tę sumę tylko o 1 1/2 miliona zł.

Wiedeń 29. lutego. (Z komisji dla reformy wyborczej). Komisja radzi właśnie nad listą mandatów. Minister Rittner sprzeciwia się każdemu pomnożeniu. Wiedeń 29. lutego. (Z Kola polskiego). Na żądanie posłów postępowych odbyło Kolo dziś rano posiedzenie. Obradowano o pomnożeniu mandatów rosyjskich. Obrady były poufne.

Telegramy Dziennika Polskiego

Wiedeń 29. lutego. Według dotychczasowych dyspozycji, zwłoki arcybiskupa Albrechta Salvatora przewiezione będą do Wiednia we wtorek wieczorem. Pogrzeb odbędzie się w środę o godzinie 4. po południu.

Budapeszt 29. lutego. W izbie złożył wczoraj minister skarbu Lukacs oświadczenie dotyczące ugody. Rząd — rzekł on — uważa postanowienie, że ugoda co dziesięć lat może być wyrażana, że zle i chciałby ugody stały i trwały, ażeby ominąć wymówienie ugody. Rząd przed dotychczasowym terminem rozpoczął rokowania, bo i na cóż przed zagranicą okazywać, jak dwie połowy monarchii co 10 lat wymawiają sobie przyjaźń? W końcu zapewnił, że rząd nie zawrze układu, który nie odpowiadałby żywotnym interesom Węgier.

Berlin 29. lutego. W izbie deputowanych powtórzył wczoraj minister oświaty Bosse, że wybitnie narodowa agitacja polska nie może być cierpiąca. Ta agitacja ma na celu utworzenie nowego państwa polskiego z przyłączeniem do niego prowincji sąsiednich. Z Galicji przynosi się ta agitacja do Górnego Śląska. Przeciwno temu rząd musi stanąć frontem. Jest to obojętnością państwa na polu politycznym, o ile rzecz idzie o popieranie narodowych tendencji polskich, wytyczę wszystkie siły w celu obrony niemieckości i wystąpić ostro przeciwko agresywnemu polonizmowi. Ten obowiązek będzie minister spełniał, jak długo stać będzie na stanowisku ministra oświaty.

Rzym 29. lutego. Król uda się dziś po południu w towarzystwie ministra wojny i kilku dostojników dworskich do Neapolu, aby odbyć przegląd wojska, przeznaczonego do Afryki.

Miedzy poległymi w onegdajszej bitwie pod Barakit ma się także znajdować Ras Agos Tafari.

Londyn 29. lutego. Izba niższa przyjęła po trzeczdniowej dyskusji 202 głosami przeciw 65, wnioski Balfoura, dotyczące reformy regulaminu izby i odrzuciła znaczną większością głosów zwołane przez rząd poprawki.

Londyn 29. lutego. *Times* otrzymał z Odesy wiadomość, że rząd rosyjski rozpoczął w Sewastopolu budowę doków, które mają być tak wielkie, aby mogły służyć do naprawy pancerników.

Z Petersburga przywieziono do Sewastopola torpedowice, który podórę to odbył bez szwanku. Inne torpedowce przybyła tą samą drogą. Krawownik „Saratow” odpłynął do Władywostoku z 1500 ludźmi załogi.

Wiedeń 29. lutego. Z Kolonii rozszła się do tutejszych piśm pogłoska, że Raul Koczalski jest dziewczyną przebraną przez rodziców za chłopca, z powodu, że publicznie rzekomo chętniej widzi koncertujących chłopów. Koczalscy bawią w Rosji. Przyjaciele rodziny oświadczyli w dziennikach, że całe to opowiadanie jest kłamstwem.

Wiedeń 29. lutego. Archimandryta konsekracyjny i generalny wikariusz Arkadiusz Ozuperkiewicz mianowany grecko-orientalnym arcybiskupem i metropolitą w Czerniowcach.

Morawska Ostrawa 29. lutego. Jak słyhać, zobowiązali się górnicy na pruskim Śląsku również przystąpić do strajku w razie gdyby zaczęto pruski węgiel wprowadzać do Austrii.

Zurych 29. lutego. Na szwajcarskiej kolei północno-zachodniej zdaje się strajk być nieuniknionym. Koleje sąsiednie nie chcą pożyzyć swego personalu, ponieważ obawiają się oporu i rozruchów.

Budapeszt 29. lutego. Izba magnatów wybrała do deputacji kwot jednego biskupa, hr. Aurelego Desceffy'ego, Salamona Gajzaga, Antoniego Lukacsa i margrabiego Edwarda Pallaviciniego.

Paryż 29. lutego. Senat przyjął jednogłośnie żądany przez rząd francuski kredyt na koszt wysłania reprezentantów rzeczpospolitej na koronację cara.

Rzym 29. lutego. *Opinione* donosi, że Baldissera zamianowanym zostanie głównodowodzącym w Erytrei, a to z tego powodu, że doskonale zna teren wojny. Natomiast generał Barateri zachowa tylko tytuł wielkorządcy Erytrei. Dziennik ten zaprzecza pogłoskom, jakoby rząd włoski samierzał wysłać nowe posiłki do Erytrei.

Karwina 29. lutego. Sytuacja w ostrawsko-karwińskim okręgu górniczym pozostała niezmieniona. Bezrobocie górników trwa dalej.

Polska Ostrawa 29. lutego. Sytuacja w Karwinie pogarsza się ciągle. Wczoraj wydano z kopalni trzech robotników, którzy byli inicjatorami zwozu, a w skutek tego umysł robotników są jeszcze bardziej podniecone. Jednakże spokojni i porządku nie zakłócono dotąd nigdzie.

Morawska Ostrawa 29. lutego. Strajk zwiększa się i grozi rozszerzeniem się na całe Morawy.

Telegramy giełdowe i targowe.

Wiedeń 29. lutego.

Targ zbożowy. Pszenica na wiosnę 7 15 do 7 18, na jesień 6 34 do — owies na wiosnę od — do —, na jesień 4 64 do 4 65, kukurydza na lipiec-sierpień 4 80 do —, żyto na wiosnę 6 65 do 6 67, na jesień 6 34 do 6 36, rzepak zimowy 10 25 do 10 35, jesienny od — do —. Pszenica maj-czerwiec 7 25 do 7 28, żyto na maj-czerwiec 6 65 do 6 67.

Spirytus. 14 70 do 14 80.

Cukier. Cukier surowy loco Anssig od 15 90 do 15 95, loco Ołomunie od 15 — do 15 10 loco Berno lub Wiedeń, na późniejszą dostawę od 15 90 do 15 95. Radnada: I. loco Wiedeń od 34 — do 34 50 II. od 33 75 do 34 25. Kostki I. od 35 — do 35 50. Kostki II. od 34 75 do 35 25.

Nafta za 100 kilogr. kaukaska raf, bez beczki loco Tryest transito od 5 — do 5 20, galicyjska stand. white loco Wiedeń od 20 — do 20 25, przejrzysta od 20 50 do 20 75, „Kaiser-oel“ od 21 50 do 22 —, amerykańska od 21 — do 21 25.

Truszcze za 100 kilogr. smalec wieprzowy krajowy wraz z beczką od 57 — do 57 50, słonina biała bez opakowania od 49 50 do 50 50. Łój od 28 — do 28 50.

Targ na jaja. (Sprawozdanie tygodniowe). Towar chłopski 42 1/2, do 45 sztuk za 12, jaja konserwowane w wapie 31 50 do 31 75 sztuk za 12, w skrzyniach prima 32 sortowane do 42 1/2, zł. za skrzynię. Uspokojenie mde.

Masło. (sprawozdanie tygodniowe). Masło z sódki śmietanki 1 zł. 15 ct. do 1 zł. 20 ct., prima 85 ct. do 86 ct. za 100 kile, poślednie lez popyt.

Giełda pieniężna. Wczoraj po zamknięciu giełdy wieczornej notowano: Kredyty 377 60, węg. kredyty 415 —, unijony 310 —, laenderbanki 254 75, sztabancy 368 25, lombardy 98 —, Rima 239 —, alpejny 55 60, losy tureckie 60 —.

Berlin 29. lutego. Giełda wczorajsza wieczorna, kursa końcowe. (W nawiasie podane cyfry oznaczają kurs porównawczy wiedeński, tak zwany *Wiener Parität*). Kredyty 335 40 (376 45), sztabancy 155 90 (368 14), lombardy 42 — (98 61), Disconto 215 90. Uspokojenie mde.

Frankfurt 29. lutego. Giełda wczorajsza wieczorna, kursa końcowe. (W nawiasie podane cyfry oznaczają kurs porównawczy wiedeński, tak zwany *Wiener Parität*). Kredyty 317 50 (377 11), sztab. bany 315 37 (368 23), lombardy 34 87 (98 66), Laura 152 80, Harpener 153 50, Disconto 216 30. Uspokojenie mde.

TELEGRAM GIEŁDOWY.

Wiedeń, dnia 29. lutego godz. 2. min. —
Akoje kred. 377 60 Gal. obl. prop. 97 25
Alpejny 85 30 Wied. losy —
Kredyty węg. 418 — Akoje tyton. 180 —
Anglobanki 173 — 4% Poł. kraj. —
Unijony 312 — r. 1893 97 —
Ludwigi — Elbethale 231 50
Nordbany — Ländlerbanki 252 75
Lombardy 98 25 Renta zł. węg. 122 —
Losy tureckie 60 50 Bankwerojny 146 25
Staatsbany 369 — Wspólna rentap. 101 10
Czarniowiockie 294 50 Ruble 128 25

Z izby handlowej i przemysłowej.

Lwów dnia 29. lutego 1896 r.
I. Akoje za sztukę. Kolej gal. Karola Ludwika po 200 zł. m. k. 220 — do 223 —. Kolej Lwów-Czern-Jasy po 200 zł. w. a. w srebr. 286 — do 291 —. Banku hipot. po 200 zł. w. a. I. emisji 389 — do 400 —. Banku kred. gal. po 200 zł. w. a. 210 — do —. Garbarni w Rzeszowie po 200 zł. w. a. 200 — do 203 —. Fabryki wagonów w Sanoku przedtem Lipińskiego po 500 koron — do 250 zł. w. a. 250 — do 260 —.
II. Lisy zastawne za 100 zł. Banku hipot. gal. 5% w. a. wyklesował z 10% rem. 109 50 do 110 50. Banku hipot. gal. 4% w. a. los. w 50 lat 98 80 do 100 50. Banku hipot. gal. 4% w. a. losów w 30 lat po 200 koron 96 60 do 97 30. Banku krajowego 4% w. a. los. w 51 lat 100 50 do 101 20. Banku krajowego 4% w. a. los. w 51 lat 100 50 do 101 20.

a. los. w 57 lat 97 50 do 98 20. Tow. kredyt. gal. ziemsk. 4% (I. emisja) 98 — do 98 70. Tow. kredyt. gal. ziem. 4% los. w 41 1/2 lat 97 80 do 98 50. Tow. kredyt. gal. ziem. 4% los. w 56 latach 97 70 do 98 40.
III. Oblig. za 100 zł.: Galic. funduszu propinacyjnego 4% w. a. 97 30 do 98 20. Bukow. funduszu propinacyjnego 5% w. a. 102 — do —. Kom. Banku krajowego 5% w. a. II. em. 102 — do 102 70. Komunalne Banku krajowego 4% w. a. III. em. 99 80 do 100 50. Pożyczki krajowej 6% w. a. 105 — do —. Pożyczki kraj. 4 1/2% w. a. 98 50 do 100 50. Pożyczki kraj. 4% w. a. z roku 1891 97 — do 97 70. Pożyczki kraj. 4% w. a. z roku 1891 97 — do 97 70. Pożyczki kraj. 4% w. a. z roku 1893 97 20 do 97 90.
IV. Losy. Miasta Krakowa od 26 — do 28 —. Miasta Stanisławowa od — do —. V. Monety. Dukaty ces 5 61 do 5 71. Napoleond'or — do 5 53 do 5 63. Półimperjal 9 75 do —. Rubel ros. srebrny 1 27 — do 1 29 —. Rubel rosyjski papierowy 1 28 — do 1 29 —. 100 marek niem. 58 80 do 59 30.

Przyjechali do Lwowa

dnia 29. lutego 1896 r.

HOTEL 20RZA. K. Pawlikowski z Czudea. K. Horodyski z Kijowa. E. T. Osiewicz z Brodka. R. Janicki z Baranowicy. O. Horedyński z Złoczowa. H. hr. Della Scala z Bukowiny. J. Obertyński z Odnowa. E. Zieliński z Kijowa. E. Jordan Stojewski z Kijowa. E. Bertier z Paryża.

NADESŁANE.

Specjalista w chorobach żołądka, kiszki i wątroby

Dr. Eugenjusz Kozierowski

po odbyciu specjalnych studiów w klinikach wiedeńskich berlińskich, tudzież poliklinice prof. Martiusa w Rostoku mieszka przy ulicy Kopernika 1. 3. I. piętro i ordynuje od godz. 9—10 rano i od 3—5 popoł. 1—56

Objawży z dniem 1. stycznia 1895 roku we własny zarząd

Hotel Europejski

(we Lwowie — plac Marjański)

mamy zaszczyt polecić do względem wielce Szanownej P. T. Publiczności zapewniając, że usilnem naszym staraniem będzie wszelkim wymaganiom zadość uczynić.

Z wysokim poważaniem

Albert Sakowien i Spółka

właśc. hotelu Europejskiego.

Pokoje od 80 ct. oczyszczony.

KAPELUSZE I CYLINDRY

Habiga, Plessa

i angielskie w wielkim wyborze polaca nowe otworzony

magazyn pod firmą:

Motylewski i Krzyszkowski

L w a w

plac Marjański liczba 6 obok hotelu Francuskiego.

M. Jonasz

DOM BANKOWY I KANTOR WYMIANY

we Lwowie, ulica Jagiellońska 1. 3.

kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wartościowe, losy i monety po najtańszym

kursie dziennym

PROMESY

de ciągnięcia 2. marca r. b.

na wiedeńskie losy komunalne po 4 zł 50 ct

wraz ze stemplem.

Główna wygrana 400.000 koron.

I do ciągnięcia 5. marca r. b.

na 3% losy austr. Zakładu kredytowego

stem. II. emisji po 1 zł. 75 ct. wraz ze stemplem

Główna wygrana 100.000 koron.

Przy zamówieniach z prowincji uprasza się o dotęże-

nie 20 ct. na portujony.

Uprasza się o łaskawe wezwanie zamówienia, gdyż zle-

żenia na dwa dni przed ciągnięciem z powodu wyczer-

pania zapasu nie mogłyby być wykonane.

Oznaczone medalami zasługi

II. jedynie II

nieszkodliwe są tukki wyrobu

S. W. NIEMOJOWSKIEGO

wszędzie do nabycia

Dr. Bronisław Michalewski

otwarty kancelarj adwokacką we Lwowie,

1215 przy ul. Krasiejskiej 1. 12. I. piętro. 1—8

Wszelk nauk lekarskich
Dr. Kazim. Podlewski
specjalista w chorobach skórných i wewnętrzných był
lekarz kilkoletni i operator na klinikach prof. Fourniera
i Besnier w Paryżu, Lessara w Berlinie i Kaposiego w
Wiedniu.
Ordynuje od 11. do 12. i od 3. do 5
ul. Chorażczyzny 1. 16.
Dla kobiet i młodych osobno poczekalnia.

W chorobach dziecięcych,
które tak często potrzebują środków niszczących
kwas, ordynowany bywa ze stron lekarskich,
jako że względu na łagodne działanie najlepiej się
do tego nadają:
MATTONIEGO
GISSHÜBLER
woda mineralna
SZCZAWA ALKALICZNA
przy kwasach żołądkowych, skrofalach, rachitach
nabrzmienu gruczołów i t. d., również w katarach
krtań i kłokazu. (Monografia Giesshübl Sauerbrunn
przez radę dworu Löschnera). 200

Skład wina Chassaling jest we wszystkich
aptekach, szczerzej w pp. Mikolascha, Rucke-
ra, Sklepnińskiego, Wewiorskiego i Ehrbara.

Do dzisiejszego numeru dołączamy dla Szanownych naszych prenumeratorów prospekt na Mielkiewicza „Dziady” ilustrowane przez Cz. B. Janowskiego. — Łoży przed nami zeszyt I. tego pięknego wydawnictwa podjętego egremnym zeszetem przez księgarnię H. Altenberga. — Ilustracje wykonane w pierwszorzędnej zakładzie R. Paulusena we Wiedniu, dają konkurencyjną mogą być zrodą każdego miłośnika. — Najwspanialsze zadanie jakie książka spełnić może: poznać i szanować siebie w dziele tem rzeze by utworzyć wspaniałą całość. Nie wątpimy, że pemat ten nieśmiertelnego wie-szeza przez ogół czytającej publiczności, przychylinie przyjętym zostanie i dozna zasłużonego poparcia

Podziękowanie.

Serdusze „Bóg zapłać” składa niniejszem wszystkim znajomym, kolegom i krewnym, a przedewszystkiem Szanownemu Towarzystwu śpiewackiemu „Lutnia” za łaskawe wzięcie udziału w odprowadzeniu na miejsce odprawy wieżowego drogiu zwołk przedwczorajnie agasiej s. p. Marji z Dąbrowskiej Hrebony.
Kasimierz Hrebony.

TEATR hr. SKARBKA

D Z I S:

Popołudniu o godzinie pół do 4 ej.

Djament króla duchów

romantyczno-szaradziejska kratochwila ze śpiewami w 10

odłożach przez Baymunda.

Wieczorem o godzinie 7-mej.

H a n u s i a

(Hanneles Himmelfahrt)

marzenie senne w 2 częściach, w 3 odłożach Gerharta

Hauptmanna. — Przekład M. Konopnickiej. — Muzyka

Marka Marscha.

OSOBY:

Hanusia	Ozapińska
Gottwald, nauczyciel wiejski	Chmieleński
Siostra Marta	Stachewicz
Dianka	Gostyńska
Pawłowa	Rybicka
Heta	Folman
Pleszka	Kwiatkiewicz
Hanka	Kiżan
Seidel, drwal	Gasiński
Berger, wójt	Pasternak
Szmit, stróż gminny	Wysocki
Doktor Washler	Hierowski
Matern, wnuczka, ojeice	Chochota
Hanus	Chmieleński
Matka Hanusia	Wolowski
Niesławoj	Zielitka
Krawiec wiejski	Otrębowa
Chłopek szkolny	Krysińska
Nędzarka 1	Zemiska
2	Debicki
Nędzarka 1	Hryniewicz
2	Klisowski
Anioł 1	Bednarska
2	Kwiesińska
Anioł 1	Janowska
2	Tarasiowicz
Anioł śmieci	Zakończy
Aniołowie. — Chłopek Dziewozła. — Orszak pogrzebowy	

Majster i czeladnik

komedja w dwóch aktach J. Korseniowskiego

Jutro „Sprawa kobiet” komedja w 4 aktach M.

Bałuckiego.

Jodowe solankowe kąpiele BAD HALL w Wyższej Austrii.
Najstosowniejsze solanki jodowe na kanytynce przeciw skrofalom i tym ogólnym i specjalnym cierpieniom, w których jest najwazniejszym czynnikiem leczniczym. Znakomite nradzenia lecznicze. (Kąpiele i leczenie zdrojowe, zawilania, luhulacje, Massaz, Kell). Bardzo pomysłne warunki klimatyczne. Stacja kolei; kilkun. podróży przez Lutz nad Dunajem lub Steyr. — Sezon od 15. Maja do 30. Września. (Kąpiele wydają się także od 1. do 15. Maja). Wyczerpujące prospekta w wielu językach przez Zarząd zdrojowy w BAD HALL.

Preblauska szczawa.
najczystsza alkaliczna szczawa alpejska o znakomitym skutku w chronicznych katarach, a szczególnie w formowaniu się kwasów urykowych, chron. katarach pęcherza, formowania się kamienia w pęcherzu i nerkach, oraz chorobie Brighta. Przez swe składniki i smak przyjemny jest zarazem najlepszym dietetycznym i orzeźwiającym napojem. Preblauski zarząd szczawów w Preblau, poczta St. Leonhard, Karyntja. 501 1—24

Najlepszey marki
GAEDKE'GO CACAO
207 1—25 dostać można wszędzie.
P. W. Gaedke & Cie., Berno i Hamburg.

Karty jazdy do AMERYKI POŁNOCNEJ
Niederlandzkie - amerykańskie
Towarzystwa żeglugi parowej.
A. Koloszwaring 2
F. Weyringergasse 7 a
Codzienna ekspedycja z Wiednia.
Obciążenia bezpłatnie. 201 1—7

